

De skakande bilderna, som skapade en stark opinion i västvärlden, tillsammans med rädslan av kritik hos USA-administrationen för sitt agerande i Kuwaitfrågan, blev anledningen till västerlänternas agerande.

I ett tillsynes harmoniskt handlande av USA och EG-länderna, med Frankrike och Storbritanien i spetsen, skapades en "säkerhetszon" i Irakiska Kurdistan. Detta ledde till att kurderna kunde återvända till sina byar och städer inom zonen. Tillsammans med kurdernas nya försök att frigöra sig från Saddams herravälde bestämde sig regimen i Bagdad för att i oktober 1991 militärt och administrativt lämna den största delen av Irakiska Kurdistan.

Kurdisk administration

Den nya realiteten blev trots de tvåfrontiga sanktionerna – den ena från regimen i Bagdad och den andra från FN – och de extraordinärt svåra ekonomiska sanktionerna, ett av de största historiska tillfällena i kurdernas historia. Nu gällde det att mobilisera kurderna i Irakiska Kurdistan i stället för att sitta med armarna i kors och ge upp för diktatorns skräckvälde. Tack vare en mycket stark folkvilja och ett samlat agerande från Kurdistanfronten, som bestod

av olika kurdiska partier och ett Assyriskt parti, var denna mobilisering möjlig. I fria och demokratiska val gick kurderna – män och kvinnor – till val och ett parlament valdes 19 maj, 1992 med Kurdistans Demokratiska Parti (KDP) och Kurdistans Pateriotiska Union (PUK) som två dominerande partier i parlamentet. Det första, och mest betydande av det kurdiska parlamentets beslut, var att man deklarerade ett federativt system för den kurdiska regionen. Enligt denna skulle kurderna politiskt ånjuta sina rättigheter och rättsmässigt ingå en "frivillig enighet" med resten av den irakiska staten.

En svår balansgång

Inledandet av det kurdiska demokratiska experimentet skapade en överväldigande optimism bland kurderna trots de svåra ekonomiska förhållandena. Det svåraste var att förvandla de militärmän och civila tjänstemännen och att ersätta vapenspråk med dialog när det gäller hanteringen av den politiska maktindelningen, gruppintressena, vardagsfrågor, administrationen och kurdistans prekära geopolitiska läge. Grannländerna, framför allt Turkiet, har ständigt haft ett intresse av att bromsa den politiska proces-

sen. Denna konfliktsituation har ytterligare försvårat den redan svåra geopolitiska omgivning som kurderna länge lidit av. Två av de mest negativa utvecklingarna i denna konflikt har varit att KDP gick i in ett kortvarigt samarbete med Saddamstyrkorna för att militärt besegra PUK i slutet av augusti 1996 och därefter har två olika administrationer – den ena under KDP och den andra under PUK – skapats.

Självstyre i tio år

Inom ramen för det kurdiska experimentet i irakiska Kurdistan har kurderna i snart tio år administrerat sig själva, vilket till att börja med gjordes i enlighet med demokratiska spelregler. Under tiden har den kurdiska litteraturen, medierna, publiceringen av stort antal tidsskrifter och tidningar och fritt tänkande blomstrat. Man kan helt enkelt beskriva denna period med ordet renässans.

När det gäller säkerhetsaspekten så finns det fortfarande en stor skräck för att regimen ska återta kontrollen över irakiska Kurdsitan och att Saddam ska angripa kurderna med kemiska och biologiska medel.

Under de senaste veckorna har islamiska väpnade grupper uppenbarligen med stöd från Iran försökt att med vapenmakt skapa sin egen "ordning" enligt stränga islamiska Sharialagar,

Denna resolutionsförverkligande, sedan 1996, har markant förbättrat den ekonomiska situationen i irakiska Kurdistan.

Man kan självklart tala om ett

SYDASIEN

Alternativet i nordisk Sydasiensbevakning

Är du trött på schablonbilderna av de åtta länderna i södra Asien: Fattigdom, korrupktion och heliga kor. Vill du komplettera den knapphändiga och ofta snedvyridna bild av utvecklingen i Indien, Pakistan, Sri Lanka, Bangladesh, Nepal, Afghanistan, Bhutan och Maldiverna som andra massmedier ger?

❖ Då ska du prenumerera på SYDASIEN. I 25 år har vi informerat och rapporterat om politik, religion, miljö, litteratur och kultur i södra Asien – en spännande och fascinerande region där en fjärdedel av världens befolkning lever.

❖ Mer information om tidningen får du på vår hemsida: www.sydasien.m.se

❖ Du prenumererar genom att betala in 220 kronor på vårt postgiro **79 54 96-9**.

Råbygatan 5 A, 223 61 LUND
telefon: 046-13 35 68
sydasien@telia.com